FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'Assignatura

Codi	34097
Nom	Farmacoteràpia
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	4.5
Curs acadèmic	2022 - 2023

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1201 - Grau de Farmàcia	Facultat de Farmàcia i Ciències de l'Alimentació	5	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1201 - Grau de Farmàcia	30 - Farmacoterapia	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
NOGUERA ROMERO, MARIA ANTONIA	135 - Farmacologia

RESUM

Assignatura orientada a proporcionar a l'estudiant una visió global de com aplicar els principis de l'ús racional del medicament a la pràctica assistencial. Es tracta d'una assignatura eminentment pràctica que permetrà a l'estudiant familiaritzar-se amb l'ús del medicament en l'entorn del farmacèutic, per la qual cosa suposa un complement pràctic a la formació adquirida en les distintes matèries troncals incloses en les ciències farmacològiques.

Els objectius de l'assignatura són:

- Conéixer l'adequació de la utilització dels medicaments.
- Desenvolupar les habilitats necessàries per a realitzar una gestió eficient dels recursos farmacoterapèutics en l'àmbit assistencial.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Es recomana haver cursat les matèries: Fisiopatologia, Bioquímica, Biofarmàcia i Farmacocinética i Farmacologia.Es recomana haver cursat les matèries: Fisiopatologia, Bioquímica, Biofarmàcia i Farmacocinética i Farmacologia.

COMPETÈNCIES

1201 - Grau de Farmàcia

- Saber interpretar, valorar i comunicar dades rellevants en els diferents vessants de l'activitat farmacèutica, fent ús de les tecnologies de la informació i la comunicació.
- Capacitat per a transmetre idees, analitzar problemes i resoldre'ls amb esperit crític, adquirint habilitats de treball en equip i assumint el lideratge quan siga apropiat.
- Desenvolupament d'habilitats per a actualitzar els seus coneixements i emprendre estudis posteriors, incloent-hi l'especialització farmacèutica, la investigació científica i el desenvolupament tecnològic, i la docència.
- Saber aplicar el mètode científic i adquirir habilitats en el maneig de la legislació, fonts d'informació, bibliografia, elaboració de protocols i altres aspectes que es consideren necessaris per al disseny i avaluació crítica d'assajos preclínics i clínics.
- Promoure l'ús racional dels medicaments i productes sanitaris.
- Desenvolupar habilitats de comunicació i informació, tant orals com escrites, per tractar amb pacients i altres professionals de la salut al centre on exercisca l'activitat professional. Promoure les capacitats de treball i col·laboració en equips multidisciplinaris i les relacionades amb altres professionals sanitaris.
- Reconèixer les pròpies limitacions i la necessitat de mantenir i actualitzar la competència professional, prestant una importància especial a l'autoaprenentatge de nous coneixements basant-se en l'evidència científica disponible
- Capacitat per a transmetre idees, problemes i solucions.
- Aplicar els coneixements en situacions clíniques per emetre consell terapèutic i participar en la presa de decisions en l'àmbit hospitalari, comunitari i atenció domiciliària.
- Conèixer la farmacoteràpia més adequada a cada situació clínica i que es puga aplicar amb la màxima evidència científica, aplicant les guies clíniques.

- Saber localitzar i avaluar dades clíniques dels medicaments per proporcionar informació adequada tant a professionals de la salut com a pacients.
- Saber protocol·litzar el servei assistencial del farmacèutic, amb la finalitat de garantir l'ús efectiu i segur dels medicaments.
- Adquirir la capacitat de detectar i resoldre les mancances d'informació que presenta el pacient respecte als problemes de salut i/o a l'ús dels medicaments.

RESULTATS DE L'APRENENTATGE

- Adquisició i comprensió de coneixements bàsics sobre Farmacoteràpia i ús racional del medicament.
- Aplicació dels coneixements farmacoterapèutics a situacions clíniques en l'àmbit hospitalari, comunitari i d'atenció sociosanitària.
- Resolució de problemes pràctics d'índole Farmacoterapèutica.
- Maneig de dades i interpretació de resultats derivats de la investigació farmacológica.
- Aplicació, en un determinat pacient, dels principis de Qualitat Farmacoterapèutica.
- Anàlisi crític de les fonts d'informació farmacológica.
- Maneig i interpretació de Guies clíniques.
- Comunicació i informació farmacoterapéutica a pacients i altres professionals sanitaris.

Capacitat per al treball en equips multidisciplinaris orientats a la selecció de medicaments y/o l'elaboració de Guies farmacoterapèutiques

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Principis bàsics de la Farmacoteràpia

Tema 1. Introducció. Conceptes generals. Bioètica.
Tema 2. Ús Racional del medicament.
Tema 3. Aspectes sociològics de la utilització de medicaments.
Tema 4. Medicina basada en l'evidència. Informació i selecció de medicaments.
Tema 5. Guies Farmacoterapèutiques. Guies de pràctica clínica.

2. Estratègies Farmacoterapèutiques

Seminari 1. Estratègies farmacoterapéutiques dels processos inflamatoris i dolorosos.
Seminari 2. Farmacoteràpia de les malalties respiratòries.
Seminari 3. Farmacoteràpia dels problemes gastrointestinals.
Seminari 4. Farmacoteràpia de l'obesitat i la diabetes.
Seminari 5. Farmacoteràpia dels trastorns cardiovasculars.
Seminari 6. Farmacoteràpia de trastorns tiroides.
Seminari 7. Farmacoteràpia de l'osteoporosi i altres alteracions hormonals.
Seminari 8. Farmacoteràpia dels trastorns neurodegeneratius i motors.
Seminari 9. Farmacoteràpia dels trastorns del comportament i del son.

Seminari 10. Recomanacions per a la utilització d'antiinfecciosos.

3. Ferramentes per a interpretar estratègies farmacoterapéutiques

Pràctica 1. Lectura crítica de la informació sobre medicaments.
Pràctica 2. Interpretació de guies clíniques per a diferents patologies.
Pràctica 3. Criteris per a l'elaboració de guies farmacoterapéutiques.
Pràctica 4. Anàlisi de casos reals

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Seminaris	25,00	100
Pràctiques en aula informàtica	9,00	100
Classes de teoria	5,00	100
Tutories reglades	2,00	100
Elaboració de treballs en grup	10,00	0
Estudi i treball autònom	10,00	0
Lectures de material complementari	5,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00	0
Preparació de classes de teoria	5,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	7,50	0
Resolució de casos pràctics	20,00	0
TOTAL	**108,50**	

METODOLOGIA DOCENT

Classes magistrals (Unidad temàtica I). Destinades a l'obtenció dels coneixements bàsics de Farmacoteràpia i Ús Racional del Medicament (Competències: 1, 7, 9-11). S'utilitzarà el mètode dogmàtic combinat amb el mètode heurístic, per a la presentació dels conceptes fonamentals i els continguts més rellevants de l'assignatura, utilitzant els mitjans audiovisuals necessaris per al seu desenvolupament. Prèviament a les classes teòriques els estudiants disposaran en la plataforma de suport a la docència “Aula Virtual” de la informació bibliogràfica i el material audiovisual, proporcionat pel professor. En total es realitzaran 5 sessions d'una hora.

Seminaris de resolució de problemes assistencials (Unidad temàtica II). S'aplica el mètode del “aprenentatge basat en problemas” en l'ensenyança de la farmacoteràpia orientada a l'exercici professional del farmacèutic en a l'àmbit assistencial (Competències: 1-12). L'estudiant disposa del material docent proporcionat pel professor en l'Aula virtual (Farmacoterapia de les diferents patologies i guies clíniques). Es proposen diferents problemas/casos clínics, representatius de la farmacoteràpia de les distintes patologies a estudiar, per a ser resolts pels estudiants i, posteriorment, discutits en sessions

presencials amb la supervisió del professor, la qual cosa implicarà una participació activa de l'estudiant. Es realitzaran un total de 25 sessions d'1 hora de duració.

Classes pràctiques en aula d'informàtica (Unitat temàtica III). Es durà a terme un treball d'utilització de medicaments en la pràctica clínica real. El realitzaran els estudiants en grups de 5-6,mitjaçant enquestes d'utilització de medicaments, anàlisi i avaluació farmacoterapèutica de les dades obtingudes en aquestes enquestes i presentació oral del treball al finalitzar les pràctiques (Competències: 1-12). En total es realitzaran 3 sessions de 3 hores.

Tutories. Les tutories s'organitzen en grups reduïts d'estudiants, segons el calendari establit. En elles, el professor plantejarà de forma individual o col·lectiva qüestions específiques de major complexitat a les resoltes en els seminaris ordinaris segons les necessitats dels estudiants. Així mateix, les tutories serviran per a resoldre els dubtes que hagen pogut sorgir al llarg de les classes teòriques i per a assessorar els estudiants sobre les estratègies que s'ha de seguir per a evitar les dificultats que se'ls puguen presentar. En total es realitzaràn 2 sessións de 1 hora.

És de destacar que les competències i els resultats d'aprenentatge a assolir en aquesta assignatura, així com la metodologia docent utilitzada, especialment en els seminaris i les pràctiques, integren els objectius de desenvolupament sostenible (ODS) promoguts per les Nacions Unides (Agenda 2030) . Entre ells, és important destacar l'Ús Racional de l'Medicament i la promoció de la Salut Comunitària (Objectiu 3: Salut i Benestar) i l'Educació de Qualitat (Objectiu 4).

AVALUACIÓ

En l'avaluació de l'aprenentatge es consideraran tots els aspectes exposats en l'apartat de metodologia d'aquesta guia:

20% de la qualificació: procedirà de l'avaluació de les qüestions realitzades durant el desenvolupament dels seminaris.

20% de la qualificació: procedirà de la nota de pràctiques. Es valorarà a través de l'avaluació contínua i per mitjà de qüestionaris al finalitzar les sessions pràctiques. En cas de no aprovar l'assignatura en el curs en què s'hagen realitzat, només es mantindrà l'avaluació obtinguda per al curs següent.

15% de la qualificació: procedirà de l'avaluació contínua basada en la resolució de qüestions de forma individual a l'aula (10%) i l'avaluació de les tutories (5%)

45% de la qualificació: procedirà de l'Examen final, que inclou:

- Proves objectives basades en preguntes curtes o de resposta múltiple (10%).

-Anàlisi i resolució d'un problema farmacoterapèutic (35%)

És requisit imprescindible per a poder aprovar l'assignatura haver realitzat i aprovat les pràctiques i l'examen teòric.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Baños J, Farré M. Principios de Farmacología Clínica.. Masson, 2002
- Baxter k. Stockley. Interacciones farmacológicas. Pharma ed. 2007
- Belon JP. Consejos en la farmacia., Masson, 2002
- Bertrand P, Agostinucci JM, Aimeur A, Atención primaria en la oficina de farmacia. Ars Galenica. 2002
- Brunton LL, Lazo JS, Parker KL, G, Goodman & Gilman- Las bases Farmacológicas de la Terapéutica. 13ª ed., Mc Graw-Hill Interamericana, 2019.
- Katzung B.G. Farmacología básica y clínica. 13ª ed. McGraw, 2016
- Florez J (editor). Farmacología humana 6ª ed Elsevier Masson, 2013
- Herrera J. Manual de Farmacia Clínica y Atención Farmacéutica. Elsevier. 2003.
- López AC, Moreno L, Villagrasa V. Manual de Farmacología. Guía para el uso racional del medicamento. Elsevier. 2010
- Lorenzo P y cols. Velászquez-Farmacología Básica y Clínica. 19ª ed. Med. Panamericana 2018
- Golan DE y cols. Principios de Farmacología: Bases fisiopatológicas del tratamiento farmacológico. 4ª ed. Wolters Kluver 2017
- Rang HP, Dale MM, Ritter JM. Farmacología. 9ª ed., Elsevier, 2019.
- Rodes J. Manual de Terapéutica Médica. Masson. 2002
- Brenner and Stevens, Farmacología Básica. 5ª ed. Elsevier 2019
- Waldman S, Terzic A. Farmacología y terapéutica: principios para la práctica. Manual Moderno, 2010

Complementàries

- Catálogo de especialidades farmacéuticas. Consejo General de Colegios Oficiales de Farmacéuticos. 2014

- Medimecum 2009: Guía de terapia farmacológica. 14ª ed. Adis, 2009
- The Merck Index. 14ª ed. Mosby
- Manual Merck de Diágnostico y Terapéutica 16ª edición, Elsevier, 2006
- Guía de la Buena Prescripción. OMS, 1998
- Guía terapéutica en Atención Primaria. 3ª ed. SEMFYC, 2007
  Annual Review of Pharmacology and Toxicology (Journal)
- Agencia Española del Medicamento. http://www.agemed.es
- Base de Datos PubMed. U.S. National Libary of Medicine and the National Institutes of Health. http://www.pubmed.com
- Fundació Institut Català de Farmacologia
  http://www.icf.uab.es/Index.html#
- Cochrane Library. Biblioteca Cochrane Plus www.cochrane.org